

## Ciutadania i Integració

2015/2016

Codi: 43177

Crèdits: 9

| Titulació                                                | Tipus | Curs | Semestre |
|----------------------------------------------------------|-------|------|----------|
| 4313860 Dret Públic i Processos d'Integració Multinivell | OB    | 0    | 2        |

### Professor de contacte

Nom: Juan Carlos Gavara de Cara

Correu electrònic: JuanCarlos.Gavara@uab.cat

### Utilització de llengües

Llengua vehicular majoritària: espanyol (spa)

### Equip docent

José Carlos Remotti Carbonell

Francesc Mancilla Muntada

Josu de Miguel Barcena

Daniel Capodiferro Cubero

### Equip docent extern a la UAB

Eva-Maria Poptcheva

Olga Martín Ortega

### Prerequisits

No hi ha prerequisits

### Objectius

Els objectius s'indican a l'aula

### Competències

- Aplicar l'anàlisi multinivell propi dels processos d'integració en els àmbits intermedis, regionals i locals.
- Configurar i relacionar jurídicament les polítiques públiques en el marc dels processos d'integració.
- Que els estudiants posseeixen les habilitats d'aprenentatge que els permetin continuar estudiant d'una manera que haurà de ser en gran mesura autodirigida o autònoma.
- Que els estudiants siguin capaços d'integrar coneixements i enfrontar-se a la complexitat de formular judicis a partir d'una informació que, sent incompleta o limitada, inclogui reflexions sobre les responsabilitats socials i ètiques vinculades a l'aplicació dels seus coneixements i judicis.
- Relacionar sistèmicament les institucions del Dret Públic en el context dels processos d'integració.
- Treballar en diferents països i marcs regionals, tenint en compte el marc general derivat de la globalització.
- Utilitzar tècniques jurídiques interdisciplinàries i plurilingües.

## Resultats d'aprenentatge

1. Aplicar les tècniques de treball pròpies d'organitzacions complexes.
2. Connectar la ciutadania amb altres institucions jurídiques i econòmiques.
3. Definir i delimitar la pràctica dels drets de ciutadania en un context multinivell.
4. Delimitar les relacions interinstitucionals i reticulars en el marc de la integració multinivell.
5. Establir els drets de ciutadania en relació amb la titularitat del subjecte.
6. Precisar els diferents conceptes i nivells de la ciutadania en relació amb el Dret intern i amb el Dret de la integració.
7. Que els estudiants posseeixen les habilitats d'aprenentatge que els permetin continuar estudiant d'una manera que haurà de ser en gran mesura autodirigida o autònoma.
8. Que els estudiants siguin capaços d'integrar coneixements i enfrontar-se a la complexitat de formular judicis a partir d'una informació que, sent incompleta o limitada, inclogui reflexions sobre les responsabilitats socials i ètiques vinculades a l'aplicació dels seus coneixements i judicis.
9. Relacionar les polítiques de seguretat amb les polítiques migratòries i el diàleg intercultural.
10. Relacionar les polítiques socials i econòmiques en un context multinivell.
11. Treballar en grups complexos, de diferents nacionalitats i idiomes.

## Continguts

Els continguts principals del mòdul són: Democràcia representativa i democràcia participativa. Els drets de ciutadania i l'acció exterior dels Estats i de les organitzacions supranacionals. Política social i desenvolupament. Política econòmica i sostenibilitat. Transparència i governabilitat. Llibertat de circulació i seguretat (espai Schengen, ordre de detenció i ordre de protecció, lluita contra el terrorisme i la criminalitat organitzada). Integració, migracions i diàleg intercultural. Regulació de l'economia de la integració. La cooperació interparlamentària i la col·laboració intergovernamental. Constitucionalització dels condicionants econòmics de la ciutadania (estabilitat pressupostària, solidaritat i controls a diferents nivells).

## Metodologia

El procés d'aprenentatge es centra en el treball de l'estudiant, qui aprèn treballant, essent la missió del professorat ajudar-lo en aquesta tasca subministrant-li informació i mostrant-li les fonts on es pot aconseguir. El desenvolupament de la docència de l'assignatura i de la formació de l'estudiant es fonamenta en les següents activitats:

### 1. Activitats dirigides:

1.1 Classes magistrals: on l'estudiant assoleix les bases conceptuals de la matèria i seu el marc jurídic normatiu i jurisprudencial. Les classes magistrals són les activitats en les quals s'exigeix menys interactivitat a l'estudiant i estan concebudes com un mètode fonamentalment unidireccional de transmissió de coneixements del professor a l'alumne.

1.2. Classes pràctiques: on els estudiants analitzen i resolen juntament amb el professor casos pràctics prèviament elaborats. La base del treball pràctic és la comprensió i aplicació crítica de la normativa i jurisprudència relacionades amb el contingut essencial explicat a les classes teòriques.

### 2. Activitats supervisades:

Es tracta d'activitats que els estudiants desenvoluparan en aula, amb la supervisió i suport del professor. Es tracta de l'elaboració d'algun supòsit pràctic en aula, d'algunes fitxes de sentències i/o normativa o bé de la realització d'esquemes o escrits de redacció desenvolupada d'alguns epígrafs de l'assignatura o de lectures complementàries de monografies o articles doctrinals.

### 3. Activitats autònomes:

3.1. Elaboració de documents d'activitats pràctiques: que seran lliurades i analitzades a l'aula. Es tracta de casos pràctics proposats amb l'antelació suficient pel professor o bé de l'elaboració de recensions crítica de llibres i lectures o fitxes de jurisprudència, normativa o de pel·lícules.

3.2. Cerca de bibliografia i jurisprudència instrumental per a la resolució dels casos pràctics. En algun o alguns casos els estudiants hauran de fer la cerca autònoma de la documentació

## Activitats formatives

| Títol                                                                                 | Hores | ECTS | Resultats d'aprenentatge          |
|---------------------------------------------------------------------------------------|-------|------|-----------------------------------|
| <b>Tipus: Dirigides</b>                                                               |       |      |                                   |
| Classes magistrals                                                                    | 55    | 2,2  | 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11 |
| Classes pràctiques                                                                    | 25    | 1    | 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11 |
| <b>Tipus: Supervisades</b>                                                            |       |      |                                   |
| Elaboració de fitxes, de pràctiques i d'esquemes o escrits.                           | 22    | 0,88 | 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11 |
| <b>Tipus: Autònomes</b>                                                               |       |      |                                   |
| Estudi. Redacció de treballs. Lectura de textos. Cerca de documentació i bibliografia | 85    | 3,4  | 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11 |

## Avaluació

Les competències d'aquestes matèries podran ser avaluades mitjançant: exàmens, la presentació de treballs individuals i en grup que podrà ser oral o per escrit.

El sistema d'avaluació tindrà en compte:

- La realització de casos pràctics (informes, recensions, escrits jurídics, dictàmens...) tindran un pes global entre el 30% i el 40%.
- La realització de treballs (i la possible presentació pública) tindran un pes global aproximat entre el 20% i el 30%.
- Les proves escrites tindran un pes global aproximat entre el 30 % i el 50%. Entre elles, es farà a criteri del professor un examen final de tota l'assignatura per a comprovar l'adquisició global de les competències, habilitats i coneixements).

## Activitats d'avaluació

| Títol                                                         | Pes    | Hores | ECTS | Resultats d'aprenentatge          |
|---------------------------------------------------------------|--------|-------|------|-----------------------------------|
| Prova escrita                                                 | 30-50% | 2     | 0,08 | 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11 |
| Realització de pràctiques i de treballs. Avaluació continuada | 50-70% | 36    | 1,44 | 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11 |

## Bibliografia

ENLACES DE INTERÉS:

Naciones Unidas: <http://www.un.org/es/index.html>

Consejo de Europa: <http://www.coe.int/es/web/portal/home>

Organización de Estados Americanos: <http://www.oas.org/es/>

Unión Africana: <http://www.au.int/>

Unión Europea: [http://europa.eu/index\\_es.htm](http://europa.eu/index_es.htm)

Tribunal Europeo de Derechos Humanos: <http://www.echr.coe.int/Pages/home.aspx?p=home>

Tribunal de Justicia de la Unión Europea: <http://curia.europa.eu/>

Corte Interamericana de Derechos Humanos: <http://www.corteidh.or.cr/>

Corte africana de derechos humanos y de los pueblos: <http://www.african-court.org/en/>

Tribunal Penal Internacional: <http://www.icc-cpi.int/Pages/default.aspx>

Enlaces a los Tribunales constitucionales de los Estados:

<http://www.mastereu.com/intranet/carpets/39/B.%20JURISPRUDENCE/3.%20Jurisprudence%20nationale/Con>

#### BIBLIOGRAFÍA GENERAL:

AA.VV.: El sistema multinivel de los derechos fundamentales en Europa. Centre d'Estudis de Drets Humans UAB. 2011.

<http://158.109.131.198/catedra/images/Publicacions/EL%20SISTEMA%20MULTINIVEL%20DE%20LOS%20DEI>

AA.VV.: Maletín de recursos Género y Ciencia:

<http://eucatcons.uab.cat/images/Publicacions/Maletin-de-Recursos-sobre-Genero-Ciencia.pdf>.

AA.VV.: Constitucionalismo multinivel y relaciones entre parlamentos. Centro de Estudios Políticos y Constitucionales, 2013.

FREIXES, T. Constitución y derechos fundamentales. PPU. 1992.

GAVARA, J.C. (ed.). Los derechos como principios objetivos en los Estados compuestos. J.M. Bosch, 2010.

<http://dretsfonamentals.uab.cat/images/BoschConstitucional/PrincipiosObjetivos.pdf>

REMOTTI; J.C. La Corte Interamericana de Derechos Humanos. Instituto Europeo de Derecho, 2003.

#### BIBLIOGRAFÍA ESPECÍFICA

Se proporcionará a los largo de la realización de los módulos del Máster.